

Список використаної літератури:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Фролова О.Г. Злочинність і система кримінальних покарань (соціальні, правові та кримінологічні проблеми й шляхи їх вирішення за допомогою логіко-математичних методів) : навч. посіб. / О.Г. Фролова. К. : Арт Ек, 1997. 207 с.
3. Антонян О.А. Неструктурована інформація в інформаційно-аналітичному забезпеченні системи економічної безпеки бізнесу / О.А. Антонян // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. 2013. № 25 (II). С. 232–240.

Возна Дар'я Вікторівна
здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти факультету соціально-
психологічної освіти та управління
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
науковий керівник: Клініченко Зоя
Дмитрівна, к.е.н., доцент кафедри аналітичної
економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ДОСВІДУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

Економіка України на сьогодні постає надзвичайно актуальним об'єктом для дослідження з огляду на її нестабільність та постійне погіршення. Досвід Швейцарії, як однієї з найуспішніших країн, зокрема в економічному секторі, є надзвичайно цінним та потребує особливої уваги. Україна має намір долучитись до євроінтеграції, у зв'язку з чим, на нашу думку, досвід Швейцарії заслуговує уваги, оскільки є цінним як і досвід країн ЄС.

Питання формування та розвитку економічної системи України досліджували в своїх роботах Стеченко Д.М., Соскін О.І., Мочерний С. В., Безуглий В. В, Ватаманюк З.Г., Задоя А.А., Гальчинський А.С., Петруня Ю.Е.,

Чухно А.А. Дослідження актуальних питань продовжується.

З 2005 року Україна була визнана європейською спільнотою як країна з побудовою ринкової економіки, але більшість науковців і дослідників навіть через 5 і 10 років зазначають, що вона такою ще не є або являє собою не кращий її варіант. Країна ще далека від завершення формування єдиного ринкового простору; не вирішено проблему дисбалансу між різними видами ринку - праці, капіталу, товарів, послуг, зберігаються масштабна корупція, неплатежі, відтік капіталу та робочої сили за межі країни, тіньова економіка.

Таким чином, функції держави перебувають у стадії розвитку та становлення. На даному етапі з урахуванням специфіки розвитку України загальні функції держави потребують свого подальшого уточнення та вдосконалення відповідно до економічного потенціалу і стратегії розвитку держави. Уперше за всю історію розвитку української держави в управлінні трудовим потенціалом не тільки підприємства, регіону, а й загалом держави збільшується роль мотиваційних факторів другого рівня і перш за все роль корпоративної культури та корпоративного управління [1].

В економічному сенсі така країна, наприклад, як Швейцарія, є дуже стабільною країною, а тому досвід Швейцарії потребує особливої уваги. Для цього існує багато різноманітних причин. Насамперед, до них потрібно віднести політичну стабільність. Окрім того, у Швейцарії панує досить по тужна та міцна правова система. Тож суб'єкти на економічному рівні знають, що їм не доведеться очікувати сюрпризів у політичній та правовій сферах. Швейцарська економіка є відкритою: тісні економічні стосунки з іншими країнами у двосторонньому форматі значною мірою сприяє розвитку економіки.

У Швейцарії створені хороші рамкові умови для економічної діяльності, для ведення бізнесу. До цих умов належать: добре функціонуюча система оподаткування; конкурентоспроможна фінансова система; дуже розгалужений експорт, який не зосереджений на певних секторах. На відміну від економіки України, розвиток якої залежить в основному від декількох експортних статей (сталь, хімія), у Швейцарії стабільні соціальні відносини всередині країни між

роботодавцями та найманими працівниками, існує справжнє співробітництво, коли роботодавці піклуються про своїх робітників, намагаються забезпечити для них найбільш сприятливі умови для праці та життя [2].

Експортний потенціал Швейцарії є досить розвиненим, оскільки політика є експортно орієнтованою. Протягом останніх років у країні склалася така структура експорту. Швейцарія не посідає і не намагається зайняти провідні місця за обсягами виробництва й експорту товарів масового вжитку, а здебільшого спеціалізується на виробництві високотехнологічної продукції та наданні високотехнологічних послуг [2].

Сильні сторони Швейцарії: гнучкий ринок праці; політична стабільність і прогнозованість, стабільне інституційне середовище; вигідне розташування; передові інновації, освіта, кваліфікована робоча сила; потужний фінансовий сектор; якість життя/ державна інфраструктура; густа мережа торгівлі, угод. Швейцарія вважається однією з найбільш інноваційних країн в Європі.

Малі та середні підприємства є важливим елементом економіки Швейцарії. МСП складають переважну більшість швейцарських фірм і забезпечують дві третини всіх робочих місць у державі. Політика Федерального Уряду забезпечує сприятливі умови для функціонування МСП. Основні цілі: полегшити адміністративне навантаження, розвивати електронний уряд, що полегшує бізнес-фінансування, покращення доступу до ринків, стимулювати освіту, наукові дослідження та інновації. Зовнішня політика економіки Швейцарії: забезпечити недискримінаційні і передбачувані умови доступу на ринок всього світу.

Поради Україні від фахівців Швейцарії: розробити механізм боротьби з корупцією; терміново удосконалити інвестиційне законодавство; лібералізувати умови ведення бізнесу для МСП; знизити кількість і розміри податків; спрямувати інвестиції у розвиток інновацій [3].

Середня зарплата у Швейцарії за місяць дорівнює середній річній зарплаті в Україні. За останніми даними, Швейцарія знаходиться на 3-му місці за середніми зарплатами у світі (близько \$5 342 за місяць). І це з урахуванням

того, що швейцарці на свою зарплату можуть купити більше, ніж громадяни майже всіх інших країн на таку саму суму.

Країна славиться не лише своїми годинниками та банками, але й досягненнями в академічному середовищі. У 2019 Швейцарія отримала титул найбільш інноваційної країни. На науку витрачається сума, більша за 3% ВВП (\$20 млрд). Освіта і професійний розвиток є ключовими для економічного успіху країни.

ПДВ у 2,5 рази менший, ніж в Україні, та найнижчий в Європі. Швейцарія не є частиною Європейського союзу, отже вона не зобов'язана слідувати європейським нормативам (ПДВ не менше 15%). 8% стягується з більшості товарів та послуг, 3,8% — з житлових послуг, а 2,5% — з предметів першої необхідності.

Курс швейцарського франка до долара не дуже залежить від золотовалютних резервів країни, які в Україні зазвичай витрачають саме на підтримку гривні. Це тому, що Швейцарія користується довірою інвесторів

За даними на 2019 рік, Швейцарія є найбільш економічно стабільною.

Швейцарія в 6 разів менше за Україну, але виробляє у 5 разів більше, ВВП країни у 2018 році склав 705,14 мільярда доларів США.

Щоб Україні отримати такий самий дохід від продажу зерна, як Швейцарія отримує від продажу годинників, потрібно збільшити експорт в 3 рази. Україні необхідно було б експортувати у три рази більше зерна у 2018 році, щоб отримати такий самий експортний виторг, як Швейцарія отримує від годинників. І це при тому, що Україна — на другому місці у світі за експортом зернових після США та ЄС [4].

На основі швейцарської економіки, можна зробити кілька висновків та запропонувати цей досвід до програми активізації економічного і соціального розвитку нашої держави. По-перше, малі та середні підприємства є основою успішної економіки. Спрощення і більша прозорість умов ведення бізнесу - запорука інвестиційної привабливості та становлення в країні стабільного середнього класу. По-друге, навіть не маючи достатніх ресурсів, але

спираючись на людський капітал, можна відшукати свою ринкову нішу і виробляти високотехнічні товари та послуги. Досвід Швейцарії вчить нас тому, що не треба боятися професійно-технічної освіти, адже саме подібні навички можуть уберегти від безробіття, особливо під час кризи.

Отже, Україні було надано Швейцарією рекомендації щодо поліпшення рівня економіки. Проте для втілення цих рекомендацій в реальність необхідно якісно опрацювати кожний вектор. Механізм боротьби з корупцією, який було рекомендовано розробити, вже розроблений та закріплений на законодавчому рівні в Україні, проте він не діє. Зокрема, подолати корупцію в Україні потрібно не тільки за допомогою боротьби з нею, а й за допомогою запобігання підвищенню рівня корупції шляхом підвищення рівня життя. Удосконалення інвестиційного законодавства потребує уваги, з огляду на те, що Україна цей вектор розвитку для поліпшення економіки не розробляє. Лібералізація умов ведення бізнесу для МСП є найгострішим питанням в Україні, оскільки Україна не дає можливості МСП активно розвиватись. Особливо в умовах карантину, який в Україні триває вже майже рік. Тому законодавство України в частині МСП потребує термінового удосконалення та покращення умов для суб'єктів господарювання, впровадження особливих норм, спрямованих на розвиток МСП, а не навпаки, як це є станом на 2020 рік.

Зниження кількості і розмірів податків є першочерговим та обов'язковим вектором розвитку економіки в Україні. Через зменшення розмірів в економіку дійсно буде надходити менше коштів, проте у разі співмірних податків суб'єкти господарювання не будуть намагатись залишитись в тіні, як це відбувається станом на сьогодні. Податки складають сьогодні в деяких випадках більшу частину від доходу і не сплачуються в дохід держави.

Спрямування інвестицій у розвиток інновацій в Україні потрібне для підвищення рівня експорту та його розгалуження, так як це одна із можливостей України підвищити рівень економіки, проте цей вектор не є розвиненим та потребує уваги та часу.

Список використаної літератури:

1. Олена Каховська. Удосконалення функцій держави у становленні та регулюванні ринкової економіки в Україні. 2010. [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_03\(6\)/10kovreu.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_03(6)/10kovreu.pdf)
2. 17 графіків про економіку Швейцарії: не найбільш велика, але найбільш успішна Режим доступу: <https://businessviews.com.ua/ru/economy/id/17-grafikov-pro-ekonomiku-shvejcariji-ne-najbilsh-velika-ale-najbilsh-uspishna-2079/>
3. Економіка Швейцарії: державне регулювання економіки, діяльність ТНК Режим доступу: <http://bhfoundation.com.ua/image/data/file/doc/854x7.pdf>
4. VIII Міжнародна науково-методична конференція Форум молодих економістів-кібернетиків. Моделювання економіки: проблеми, тенденції, досвід 28-29 вересня 2017 р., Львів. Зелінська Ю.С., Ушкаленко І.М. <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/22499>

Гурєв Артур Володимирович,
курсант 3 курсу, спеціальність 081 «Право»
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ
науковий керівник: Паршин Юрій Іванович,
д.е.н., доцент, професор кафедри фінансових та
стратегічних розслідувань Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

**ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК В ДЕРЖАВІ**

Дебіторська заборгованість негативно впливає як на розвиток конкретного підприємства, так і на стан економіки країни в цілому: по-перше, спричиняє кризу неплатежів, що сповільнює оборотність грошових коштів; по-друге, завдає втрат бюджету унаслідок скорочення податкових надходжень.

Серед науковців існують різні підходи щодо трактування сутності дебіторської заборгованості, але більшість із них погоджуються з визначенням, яке наведене в П(С)БО 10: дебіторська заборгованість – сума заборгованості